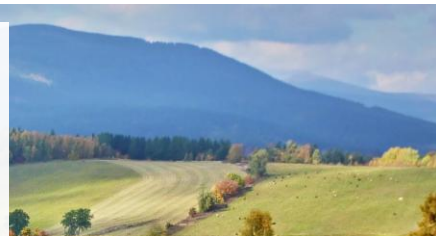

Příprava období 2028+ Rámcová pozice k nařízení k SZP

19. 8. 2025

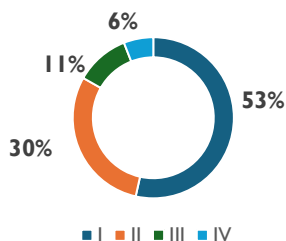
1

Financování EU pro období 2028+ - VFR 2028–2034

**Nařízení k VFR
– nově 4 pilíře**

**VFR závazky v rozdělení dle
pilířů**

I. Ekonomická, sociální a územní soudržnost, zemědělství, venkov a námořní prosperita a bezpečnost (1 062 mld. EUR)

- **Zdroj financování:** Evropský fond pro hospodářskou, územní, sociální, zemědělskou a námořní udržitelnou prosperitu a bezpečnost (EF) (865 mld. EUR)
- **Nástroje:** **Národní a regionální plány partnerství (783 mld. EUR)** + Plány INTERREG (10 mld. EUR) + EU Facility (72 mld. EUR)
 - zahrnuje **SZP se samostatnou obálkou** (včetně SRP) **295,7 mld. EUR**; nejsou již samostatné fondy pro zemědělství – EZZF a EZFRV
 - součástí pilíře I jsou i splátky NGEU (168 mld. EUR) mimo EF

II. Konkurenceschopnost, prosperita a bezpečnost (590 mld. EUR)

- **Zdroj financování:** **Fond konkurenceschopnosti** (zahrnuje Horizon 2020) s alokací téměř 410 mld. EUR
 - přímo řízený nástroj EU: finanční nástroje k podpoře konkurenceschopnosti

III. Globální Evropa (215 mld. EUR)

- pokrývá vnější činnost EU

IV. Administrativa (118 mld. EUR)

2

Právní rámec

Hlavní nařízení

- Nařízení k víceletému finančnímu rámci (gesce MF)
- Nařízení ke sledování rozpočtových výdajů a výkonnostnímu rámci (gesce MMR)
- Nařízení o Evropském fondu a NRPP (gesce MMR)

Sektorová nařízení v gesci MZe

- **Nařízení ke Společné zemědělské politice**
- Nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o režim školního ovoce, zeleniny a mléka (tzv. školní projekt EU), sektorové intervence, vytvoření sektoru bílkovin, požadavky na konopí, možnost zavedení obchodních norem pro sýry, bílkovinné plodiny a maso, uplatňování dodatečných dovozních cel a pravidla pro zajištění dodávek v době mimořádných událostí a vážných krizí
- Nařízení, kterým se mění nařízení (EU) č. 1370/2013, pokud jde o režim podpory dodávek ovoce a zeleniny, banánů a mléka do vzdělávacích zařízení (tzv. školní projekt EU)

3

Právní rámec doplňující VFR

Nařízení ustavující Evropský Fond

pro hospodářskou, územní,
sociální, zemědělskou a
námořní udržitelnou
prosperitu a bezpečnost

- definuje obecné a specifické cíle a definice pojmů **i pro SZP; nastavuje typy intervencí**
- **rozděluje rozpočet a nastavuje pravidla financování** - stanoví **samostatnou obálku** pro intervence k podpoře příjmu
- určuje **Národní a regionální plány partnerství (NP)** (podrobnější struktura v přílohách) jako **nástroj pro čerpání**
 - **SZP má v NP samostatnou kapitolu:**
 - **finanční podmínky; specifické informace k uvedení v NP, monitoring (DPZ), krizové platby - upraveny v čl. 35-45 + kontroly (čl. 62)**
- **stanoví podmínky pro řízení plánu** (ŘO, PA, koordinační orgán, auditní subjekt) - i pro SZP
- **stanoví pravidla pro správu a financování** - pravidla pro předkládání žádostí o platbu vůči EK (nejen pro SZP) výrazně odlišná

4

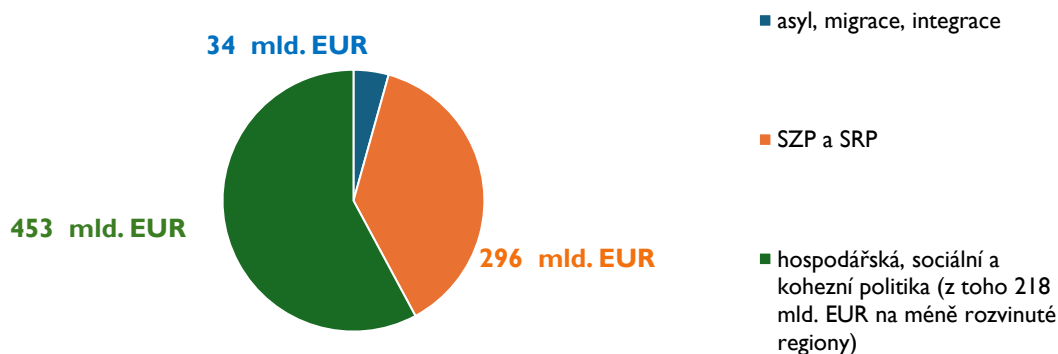
Pravidla financování SZP dle nařízení ustavující Evropský Fond

- stanoví **limity pro degresivní plošnou podporu příjmu** na **130 – 240 EUR** pro každý členský stát
- stanoví, které intervence jsou **kofinancované ze státního rozpočtu** (min. 30 %)
- stanoví **maximální míru podpory** pro investice na 75 %, s výjimkou mladých zemědělců, kde je míra podpory 85 %
- nastavuje **podíl z rozpočtu na vázanou podporu příjmu (VCS) až na 20 %** s možností navýšit o 5 % pro bílkovinné plodiny (základ pro výpočet % tvoří rozpočet na přímé platby + agroenvironmentální aktivity a malé zemědělce)
- nastavuje nově národní **kofinancování pro sektorové intervence** na min. 30 %

další doplnění finančních pravidel jsou v nařízení k SZP

5

Rozdělení celkové částky 783 mld. EUR pro NP

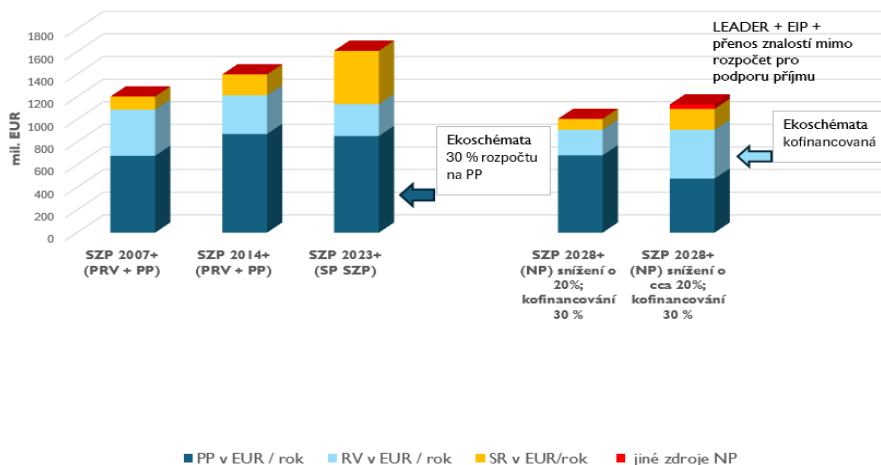
Částky odpovídají aktuálnímu znění draftu nařízení k NPRR – mohou být upraveny během vyjednávání

V rámci rozpočtu hospodářské, sociální a kohezní politiky by měl být vyčleněn rozpočet na LEADER a AKIS včetně EIP
Další možné podpory pro zemědělce mimo NP: v rámci EU Facility je zahrnuta dřívější krizová rezerva pro zemědělce (cca 900 mil. EUR ročně) na tržní krizi; možnost využití finančních nástrojů v rámci Fondu konkurenceschopnosti

6

Srovnání rozpočtu SP SZP 2023+ a SZP 2028+ v ČR

Vývoj rozpočtu pro SZP v ČR

7

Právní rámec doplňující VFR

Nariadení k sledování rozpočtu a výkonnostnímu rámci

- sledování rozpočtu i z horizontálních hledisek = **DNSH**, gender
- stanoví intervenční pole a propojení opatření s ukazateli výstupu a výsledku - platba z EK podmíněná dosažením milníku, resp. cíle, ne proplacením nákladů žadateli
- stanovuje pravidla pro komunikaci, viditelnost podpory EU a publicitu

8

Právní rámec doplňující VFR

Nařízení k SZP

- zavádí **Národní doporučení pro SZP** zpracovaná EK
- nastavuje systém podmínek podpory v oblasti životního prostředí, klimatu a sociálních otázek - zavádí pojem „**farm stewardship**“, definuje prioritní oblasti v oblasti životního prostředí a klimatu
- stanoví **typy intervencí SZP** (stejně jako nařízení k Fondu, čl. 35) a vymezuje ty, které jsou podporou příjmu
- specifikuje **požadavky a podmínky pro jednotlivé typy intervencí**
- stanoví povinnost zpracovat **Strategii generační obměny a startovací balíček pro mladé zemědělce**
- stanovuje pravidla pro řízení dat v rámci SZP, určuje orgán odpovědný za správu dat
- zmocňuje EK k doplnění prováděcích nařízení

9

Národní doporučení k SZP (čl. 2)

EK by měla schválit **národní doporučení k SZP** poskytující vodítka pro implementaci SZP v oblasti:

- zajištění spravedlivého a dostatečného příjmu pro zemědělce a posílení jejich konkurenceschopnosti
- zvýšení atraktivity zemědělství a podpora generační obměny
- podpora klimatických opatření, ochrana biodiverzity, udržitelného hospodaření a dobrých životních podmínek zvířat
- zlepšení odolnosti zemědělců vůči krizím a rizikům
- zajištění přístupu ke znalostem, inovacím a digitálním technologiím pro rozvoj agropotravinářského sektoru

Pozice:

ČR je přesvědčena, že tento přístup jde proti principu deklarované subsidiarity a flexibility pro členské státy, přestože je to obdoba doporučení pro Strategický plán SZP 2023+, která byla vydána v roce 2020.

Je třeba disponovat těmito doporučeními včas, abychom je byli schopni zohlednit při analýze potřeb a nastavování intervencí na národní úrovni a projednat s EK klíčové výzvy.

10

„Farm Stewardship“ - odpovědné hospodaření s ohledem na udržitelnost (čl. 3)

- náhrada stávajícího systému podmíněnosti = „Farm Stewardship“

Tři části:

- A - povinné požadavky na hospodaření (směrnice PPH) – rozsah stejný jako nyní
- B - sociální kondicionalita
- C - ochranné postupy (DZES)

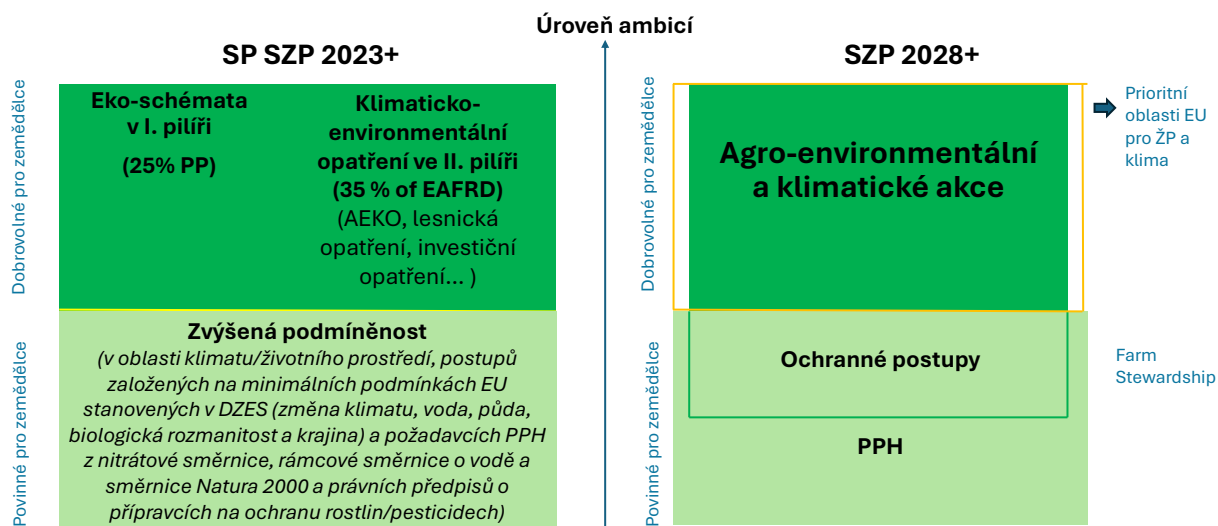
Pozice:

Nesouhlasíme se zavedením sociální kondicionality, měla by být řešena jen na národní úrovni.

Pozitivní je výjimka pro ekologické zemědělce z DZES.

11

Nová zelená architektura

12

Prioritní oblasti pro životní prostředí a klima (čl. 4)

- EK zavádí 5 oblastí, kam má být podpora směřována (adaptace na změna klimatu, zmírnění změn klimatu, zdraví půd, ochrana biodiverzity, rozvoj ekologického zemědělství a zdraví a welfare zvířat).
- stanovuje povinnost poskytnout podporu na extenzifikaci chovů v oblastech znečištěných nitráty

Pozice:

- Požadujeme rozšíření o oblast antimikrobiální rezistence.
- Požadujeme úpravu textace na **možnost**, nikoli **povinnost** poskytovat podporu s ohledem na situaci v chovech v ČR.

13

Typy podpory - kompletní výčet z nařízení (čl. 5)

• a) degresivní plošná podpora příjmu • b) vázaná podpora příjmu • c) zvláštní platba na bavlnu • d) platba za přírodní a jiná omezení vázaná na plochu • e) podpora na znevýhodnění vyplývající z některých povinných požadavků • f) agroenvironmentálně klimatické akce/aktivity • g) podpora pro malé zemědělce • h) podpora nástrojů řízení rizik • i) podpora investic pro zemědělce a vlastníky lesů • j) podpora zahájení činnosti mladých zemědělců, nových zemědělců, venkovských podniků a začínajících zemědělců a rozvoj malých zemědělců	• k) podpora služeb pomoci zemědělským podnikům • l) LEADER • m) podpora sdílení znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a venkovských oblastech • n) iniciativy územní a místní spolupráce • o) intervence v nejvzdálenějších regionech • p) intervence na menších ostrovech v Egejském moři • q) školní schémata • r) podpora na intervence v některých odvětvích • s) krizové platby pro zemědělce

14

Typy intervencí relevantních pro ČR

Přímé platby

- a) Degresivní podpora příjmu na plochu
- b) Vázaná podpora příjmu
- g) Platba pro malé zemědělce

Intervence podle a – k) a r) jsou **intervencí k podpoře příjmu** (income support interventions) = je na ně vyhrazen minimální rozpočet v NP

Rozvoj venkova

- d) Platba pro oblasti s přírodními nebo jinými znevýhodněními (ANC)
- e) Podpora jako kompenzace za dodržování určitých povinných pravidel
- f) Agro-environmentální a klimatická opatření (AEKO, DŽPZ, AMR, ALS, Lesoenvi)
- h) Podpora účasti v nástrojích řízení rizik
- i) Podpora investic pro zemědělce a lesníky
- j) Podpora pro mladé zemědělce a začínající podniky na venkově
- k) Podpora služeb pro úlevu na farmách (nové)
 - l) Podpora iniciativ LEADER
 - m) Podpora sdílení znalostí a inovace
 - n) Spolupráce

Sektorové intervence

- q) Školní schémata
- r) Podpora pro vybrané sektory

s) Krizové platby pro zemědělce

Intervence podle a), b) a g) jsou plně financovány z EU

Intervence podle d – k), q) a r) mají minimální míru 30 % kofinancování ze SR

15

Degresivní plošná podpora příjmu (čl. 6)

Nově je plošná podpora příjmu (stávající BISS a CRISS) rozčleněna a limitována podle skupin zemědělských podniků nebo oblastí

- Snížení o 25 % pro částky nad 20 000 EUR
- Snížení o 50 % pro částky nad 50 000 EUR
- Snížení o 75 % pro částky nad 75 000 EUR
- Maximální strop: 100 000 EUR na farmu a rok

Cílová skupina: **Aktivní zemědělci**, kteří se podílejí na produkci potravin a **mají zemědělskou činnost jako hlavní činnost**. V případě právnických osob se strop vztahuje na všechny farmy pod jejich kontrolou. Podpora je ukončena žadateli, kteří do roku 2032 dosáhnou důchodového věku.

Pozice: ČR nesouhlasí s vymezením konkrétních parametrů pro zastropování a degresivitu. Jde proti principu deklarované subsidiarity a flexibility pro členské státy. S ohledem na strukturu zemědělských podniků v ČR by se degresivita i zastropování staly pravidlem u většiny žadatelů, nikoli výjimkou pro určitý omezený počet zemědělců s největší obhospodařovanou výměrou.

16

Platby pro malé zemědělce (čl. 7)

- jako dobrovolnou podporu může členský stát zavést roční platbu malým zemědělcům nahrazující podporu plošné podpora příjmu a vázané podpory příjmu a platby za přírodní a jiná omezení
- limit pro roční platbu je **3 000 EUR**

Pozice:

ČR souhlasí s poskytnutím podpory pouze zemědělcům, kteří aktivně vykonávají zemědělskou činnost. Nesouhlasíme však s vázáním podpory pro malé zemědělce na produkci.

17

ANC, platby za specifická znevýhodnění (čl. 8 a 9)

- pro ANC (čl. 8) se vychází se z vymezení oblastí dle definice z nařízení (EU) 1305/2013, tzn. „horské, ostatní a specifické oblasti“
- nařízení uvádí možnost vymezení nových „specifických oblastí“ (do 2 % území) bez další specifikace kritérií
- povinné je také provedení druhého kroku doladění (fine-tuning) a princip výpočtu újmy (rozdíl mezi produkční oblastí a ANC)
- platby za znevýhodnění specifická pro určitou oblast vyplývající ze závazných požadavků (čl. 9) umožňují kompenzovat dodatečné náklady a ušlé příjmy z omezení při hospodaření v oblastech Natura 2000 a Vodní rámcové směrnici - vázáno na povinné požadavky na hospodaření (PPH) - nejsou explicitně uvedeny ochranné postupy (DZES)

Pozice:

Navrhujeme explicitně doplnit, že platby jsou poskytovány na kompenzaci **úplných nebo částečných** dodatečných nákladů a ušlého příjmu.

Možnost kompenzace je vázána na povinné požadavky na hospodaření (PPH) a nejsou explicitně uvedeny ochranné postupy (DZES). Je nutné vyjasnit, zda bude Komise umožňovat kompenzaci také některých požadavků ochranných postupů (např. dnešní DZES 2 – ochrana půd bohatých na uhlík).

18

Agroenvironmentální a klimatické aktivity (čl. 10)

- nařízení umožňuje široké spektrum podpory environmentálních aktivit, do které spadají i aktuální ekoschéματα - nově se spoluúčastí státního rozpočtu
- novým prvkem je možnost hrazení nákladů na přechod k odolnějším produkčním systémům na základě akčního plánu schváleného členským státem

Pozice:

Zásadní je, aby Komise co nejdříve vyjasnila zejména praktický dopad navrhované úpravy na kalkulaci platby i vykazování výkonnosti u tohoto typu intervencí.

19

Podpora vázaného příjmu - CIS (čl. 11)

- členský stát může poskytnout vázanou podporu příjmu zemědělcům u specifických sektorů či produktů, tam kde je relevantní dle definice v příloze I nařízení (EU) č. 1308/2013 nebo pro specifické typy hospodaření důležité ze socioekonomického či environmentálního důvodu
- finanční alokace na CIS je stanovena v čl. 35 nařízení k NRPP

Pozice:

ČR vítá zachování systému CIS, který představuje důležitý nástroj cílené podpory citlivých sektorů zemědělství. **Klíčový je způsob stanovení národní obálky pro CIS** - vyjasnění výpočtu podílu vyčleněného na podporu bílkovinných plodin.

ČR je **proti** zavedení povinnosti stanovit maximální intenzitu chovu zvířat v nitrátově zranitelných oblastech. Jde o krok, který může mít významné dopady na některé sektory zemědělství, zejména chovy skotu.

20

Podpora účasti v nástrojích k řízení rizik (čl. 12)

- EK očekává, že členské státy budou proaktivně řešit problematiku zvládání rizik a krizí

Pozice:

Jako pozitivní ve znění nařízení vnímáme dobrovolné využití EU nástrojů v případě, že má členský stát zavedený národní systém a dostatečně jej popíše v NRPP.

Žádoucí je vysvětlení ze strany EK k provázanosti podmínek v případě podpory účasti v nástrojích k řízení rizik čl. 5 - typ podpory h), podporou ve formě krizových plateb písmeno s) a investicemi k obnově potenciálu.

21

Investiční podpory, podpora mladých zemědělců (čl.13-16)

- nařízení uvádí **minimální výčet explicitních podmínek** pro investiční opatření (např. uvádí nezpůsobilé výdaje)
- nařízení k NRPP stanoví maximální míru dotace pro investice 75 %
- nařízení k NRPP stanoví, že pro investiční dotace do 100 tis. EUR má dotace podobu paušální platby nebo standardních jednotkových nákladů (pokud není předmětem veřejné podpory)
- pro řešení specifických potřeb mladých zemědělců a nově začínajících je každý členský stát povinen stanovit v národním plánu **strategii generační obnovy a startovací balíček pro mladé zemědělce** (čl. 15 a 16)
- limit podpory pro podnikatelský plán předložený mladým zemědělcem, nebo v rámci venkovského start up, je **300 tis. EUR**

Pozice:

Nařízení explicitně nezmiňuje typ žadatele, což umožňuje cílení dle potřeb ČR, např. na PÚ.

Explicitně není v čl.13 zmíněna podpora zpracování zemědělských produktů, budeme žádat o vysvětlení či doplnění.

U investičních podpor vnímáme pozitivně minimum podmínek stanovených nařízením, tedy flexibilitu pro členský stát. Chybí ale možnost 100% míry dotace u vybraných opatření, např. neproduktivní investice v lesích, MZD, PÚ ...

Podpora v podobě paušální platby do 300 tis. EUR poskytuje dostatečný prostor pro řešení specifických potřeb mladých zemědělců.

22

„Farm relief services“ – podpůrné služby pro zemědělce (čl.17)

- s ohledem na nutnost, aby zemědělci mohli skloubit své profesní povinnosti s osobním a rodinným životem, by mělo být možné poskytovat podporu službám farmářské výpomoci, které umožní jejich zastupování během nemoci, mateřství, dovolené nebo při účasti na školeních
- podporu by mělo být možné směřovat jak na vznik těchto služeb, tak na mzdy dočasných pracovníků, kteří zemědělce nahrazují

Pozice:

Jedná se o zcela nově ustanovený typ podpory, ke kterému je nezbytné vypracovat analýzy a definice potřeb v návaznosti na diskuse s partnery o zavedení tohoto opatření při limitovaném rozpočtu na SZP.

23

LEADER, AKIS, spolupráce (čl. 18-20)

LEADER

- čl. 18 doplňuje čl. 74 a 77 nařízení k NRPP (typy spoluprací, použití zjednodušeného vykazování nákladů)
- povinnost zavést minimálně ve znevýhodněných venkovských oblastech definovaných v NP
- vyšší tlak na přidanou hodnotu u projektů

Spolupráce primárně řešena v nařízení k NRPP (LEADER, EIP, schémata kvality, podpora organizací producentů)

- **EIP i poradenství** nadále klíčový nástroj + podmínky bez výrazných změn

Pro tyto typy intervencí není stanovena minimální alokace, nenáleží do skupiny intervencí k podpoře příjmu - výše rozpočtu závisí i na vyjednávání s ostatními resorty (MMR).

Pozice:

Nezbytné vysvětlení ze strany EK k typům projektů, které bude možné podporovat v rámci LEADER, kvůli požadavku na přidanou hodnotu.

24

Klíčové priority ČR pro vyjednávání nařízení k SZP

- **Propojení politik není optimální**
- **Národní doporučení Evropské komise k SZP**
- **Limity pro degresivní platbu**
- **„Farm Stewardship“ - odpovědné hospodaření s ohledem na udržitelnost** - sociální kondicionality

Rozpočet a parametry nastavení finančních podmínek budou projednávány separátně v rámci negoboxů a na úrovni premiérů

25

Další kroky

Na národní úrovni:

- finalizace rámcových pozic pro SZP (gesce MZe) i navazující nařízení k NRPP a výkonnosti (gesce MMR) - úzká spolupráce s MMR a MF (gesce k VFR), jakožto gestory zastřešujících předpisů
- pracovní skupiny s NNO - průběžně
- úzká analytická spolupráce s ÚZEI - dopadové studie; analýzy k cílovým oblastem
- nastavení platformy k přípravě Národního plánu, kde je SZP jako specifická samostatná kapitola - zastřešuje MMR

Na EU úrovni:

- projednávání na pracovních skupinách Rady pro horizontální zemědělské otázky (rozpis na září + říjen), SCA, AGRIFISH
- VFR bude řešen na technických PS v gesce MF a v rámci Rady GAC (představení 18/7), technické PS už byly zahájeny v červenci

26

